

Potres.

V Trnovski cerkvi v Ljubljani so v nedeljo srečno spravili iz zvonika pet zvonov in jih obesili na tramovje, katere so zgradili poleg župnišča. Spravljanje zvonov iz zvonika vodil je tesarski mojster in obešalec zvonov pri A. Samassi gos. F. Rozman in sicer brezplačno. Velikega zvona pa niso mogli spraviti iz težko poškodovanega zvonika, temveč prebili so pod zvonom prvi obok in spustili zvon za polovico zvonika, od kodar ga ne bode več treba podreti. Ko bodo zvonik zopet dodelali, pa bodo zopet zvon vzdignili gori.

Vodovod in napeljava plina nista pri potresu nič trpela. Vodovod je celo v onih hišah nepoškodovan, ki se bodo morale podreti. Samo v Klečah je dimnik tako poškodovan, da ga bodo morali 7 metrov podreti.

Omeniti je veliko čudo, da v deželni bolnici ni nikdo umrl prvi teden po potresu, če tudi je potres bil hudo prestrašil bolnike in če tudi so bolniki več dnij ležali na vrtu.

V Ljubljani podro se še naslednje hiše: Drugo nadstropje in kapela knežjega dvorca v Gosposkih ulicah; Grajzerjeva hiša v Vegovih ulicah št. 9 (celo hišo razven delarnice na dvorišči); Fischerjevo hišo na Kongresnem trgu št. 13 (celo); Maurerjeve hiše na Križevniškem trgu drugo in prvo nadstropje, trakta na voglu proti Gosposkim ulicam in stopnišče. Tudi spomenik sv. Trojice pred deželno bolnico na Dunajski cesti je tako poškodovan, da se iz varnostnih ozirov mora odstraniti, odnosno popraviti in na novo postaviti. Podreti se morajo: Bolnica za nalezljive bolezni na Poljanah; Steinmetzova hiša na sv. Petra cesti št. 6 in sicer hišo na ulico takoj, ostale trakte pozneje; pri hiši Kristine Schinzel v prečnih ulicah št. 2 ves trakt na ulico; mestna hiša pred Prulami št. 19; pri Gestrinovih dedičev hiši na Kongresnem trgu št. 5 bivša barvarija na dvorišči; pri Pesjakovih dedičev hiši v Križevniških ulicah št. 6 levi stranski trakt; na sv. Petra cesti št. 35 Ludovika Stricela hišica na dvorišči; na kmetijske družbe posestvu na Poljanski cesti št. 63 prizidek s kovačnico; pri Marije Slavičevi hiši na Poljanski cesti št. 48 zadnji prizidek; pri hiši Ivana Mathiana na Dunajski cesti št. 14 dva magacina na dvorišči; hiša Elize Schreiner na sv. Petra cesti št. 27; cela hiša (razven prodajalnice ob cesti) Jos. Černeta v Koldvorskih ulicah št. 9; trakt na ulico pri Apolonije Grdine hiši št. 77 na sv. Petra cesti in pri Ivane Bozja hiši št. 11 na sv. Petra cesti prvo nadstropje trakta na dvorišče. Treba bode menda tudi deželni dvorec popolnoma podreti. Poslopje je v vseh traktih hudo poškodvano, posebno pa je trpel trakt proti Kongresnemu trgu. Ker je zidovje sploh tako razpokano in poškodovano, da bi rekonstrukcija bila predraga, izrekla je komisija, da pač ne kaže družega, nego po-

slopje podreti in in zgraditi nov deželni dvorec. Na sv. Petra cesti št. 25 podreti je pri Karoline Treo hiši trakt na dvorišču. Na dalje se morajo podreti: Auerjeve hiše v Gledaliških ulicah št. 12 oba trakta na ulico, vsa druga poslopja (razven vrtnega salona), ki so tudi mnogo trpela, pa je temeljito popraviti; A. Kačarjevo hišo na sv. Petra cesti št. 71 s hlevom vred; Katarine Jelkič hišo na sv. Petra cesti št. 69 in pri iste posestnice hiši št. 67 cel trakt na dvorišči; pri Josipa Černeta hiši št. 7. v Koldvorskih ulicah kamrico na dvorišči; na Resljevi cesti št. 16. Helene Šmuc hišo do pritličja; pri Brodnikovih dedičev hiši v Kravji dolini št. 8. separirano kamro; v Kravji dolini št. 14. Josipa Dovča hišo in hlev; Regalijevih dedičev v Kravji dolini št. 26. celo hišo s šupo vred; pri hiši Marije Potočnik na sv. Petra cesti 5b. trakt na dvorišče; pri Karoline Bayer hiši v Gradišči št. 14. ves trakt na dvorišče in prvo nadstropje trakta na ulico; Jakoba Kopača hišo v Cervenih ulicah št. 9.; Antona Krejčija hišo v gledaliških ulicah št. 5. Tudi hiša Josipa Matevžeta na Križevniškem trgu št. 2., v kateri se nahaja znana gostilna „No. I.“ je tako poškodovana, da bi glasom komisjskega zapisnika rekonstrukcija bila predraga in jo bode toraj treba popolnoma podreti.

Nekateri hišni posestniki so s podiranjem hiš že pričeli, tako lekarnar Mayer na sv. Petra cesti. Poganih v Frančiškanskih ulicah. Hiša gospe Pikel v Frančiškanskih ulicah in še nekatere druge hiše, kjer je kaka nevarnost, podere magistrat na stroške posestnikov.

Vojaško bolnico št. 8 premesti se iz Ljubljane v Jaroslav v Galiciji. V Ljubljani ostane le mala bolnica za tukajšnje čete, ki se bode uselila v novi vojašnici. Zato pa jeden batalijon 27. pešpolka ostavi Ljubljano.

Avstrijsko društvo Rudečega križa si je, odkar nas je zadela grozna katastrofa, pridobilo jako velike zasluge za naše mesto. V petek je bil ekselenc grof Fran Falkenhayn, zavezni predsednik Rudečega križa drugič v Ljubljani. Pripeljal se je v spremstvu tajnika, ritmojstra barona Liechtensterna z brzovlakom in si spremljan od ces. svetnika Murnika ogledal najprej skladišče jukajšnjega pomočnega društva Rudečega križa na Ljubljanskem polju, potem pa barake, katere je dalo društvo na razpolaganje za bolnike, deložirane iz dež. bolnice. Tri barake stoje pri bolnici za silo. Tam je ekselenco grofa Falkenhayna vzprejel primarij dr. Šlajmer, od tod pa so gospodje šli na vrt stare bolnice, kjer stoji šest društvenih barak. Grof Falkenhayn se je prepričal da je društvo Rudečega križa izkazalo bolnikom veliko dobroto s tem, da je posodilo barake in je tudi videl, da je bolniško poslopje povsem nerabno in se mora skoro do tal podreti. Sporočil je popredsedniku tukajšnjega pomočnega društva g. ces. svetniku Murniku, da je osrednje

vodstvo sklenilo poslati v Ljubljano še šestnajst barak, katerih je jedna že na potu, tako, da bode potem imelo društvo tu petindvajset barak. Te barake se bodo vse postavile na vrtu deželne bolnice in bode v njih prostora za vse bolnike in vse sestre ter kandidatije. Bolnica za silo se bo povsem izpraznila in bo rabna v svoj namen, če bi to bilo potrebno. Barake so narejene iz papir maché po tako zvanem Deckertovem sistemu, v vsaki je peč, tako da jih je lahko rabiti tudi po zimi. Vrh tega je v teh barakah pet kopeli. Prikakovati je, da bo dež. odbor z veseljem vzprejel ponudbo Rudečega križa, ker ni le v največjem interesu bolnikov, nego sploh cele dežele.

Na Viči pri Ljubljani je potres napravil dosti škode. Porušenih je več hiš tako, da v njih ni moč stanovati. Več ljudij prebiva na prostem.

V Domžalah je potres napravil silo škode. Podrlo je nad 150 dimnikov. Škode je v Domžalah okolu 100.000 gld.

Na Črnučah bodo morali zidati novo cerkev, in so stroški proračunjeni na 25.000 gld. Pri šolskem poslopju je 1100 gld. Pri zasebnih poslopjih je potres napravil 22.000 gld. škode. Župnišče se bode dalo popraviti. Odstopile so vnanje stene od notranjih zidov, pa se bodo dali zvezati z železnimi vezmi.

V Kamniku se je pokazalo, da je potres poškodoval kacic 200 hiš. Pri poslopjih je škode 65.000 gld. Pri tem pa ni všteta škoda pri dveh cerkvah, župnišči, kapelaniji in mežnariji.

V Sostrem je potres poškodoval skoro vse hiše. Dva hleva sta se podrla. V jednom je podsul tri domače fante, ki so notri prenočevali. Cerkev je močno poškodovana in zvonjenje so morali ustaviti. V Zavogljju je cerkev tako razdrapana, da bodo stolp in ladijo morali podreti. Župnišču v Sostrem je podrlo dimnike, drugače ga pa ni znatno poškodovalo. Ker so hiše močno poškodovane in se potres ponavlja, se ljudstvo ne upa v poškodovane hiše in stanuje po svislih in skednjih.

V Naklem nad Kranjem je potres majal zvonik kakor veter smreko v gozdu. Poškodoval je cerkev nekoliko, in jo bode treba zvezati. Zasebnih hiš pa potres ni znatno poškodoval. Nekaj škode je napravil potres v župnišču. Huje je poškodovana cerkev na Okroglem. V Naklem pripovedujejo ljudje, da so že na Veliko sredo čuli pod zemljo neko bobnenje in rahlo tresenje, da se je torej potres že dalje časa pripravljaj.

V Kapelah na Štajarskem je potres hudo poškodoval cerkev. Svod blizu oltarja je počil, zid se je znotraj nagnil. Cerkev so morali zapreti. Škode je kacic 6000 gld.

V Štangi je potres cerkev huje zdelal, nego se je sprva mislilo. Zvonik je počil krog in krog in morali ga bode zvezati. Cerkveni oboki so se podprli, zvonjenje se je ustavilo. Župnišče je tudi poškodovano.

Tudi hiše so pri potresu močno trpele. Ob potresu so studenci se bili skalili.

Po noči od 30. aprila do 1. maja t. l. ob 1/22. uri so nekateri ljudje na Rakeku zapazili na Unci plamen. Meneč, da je nastal požar klicali so tudi sosedo. A ko ti vstanejo in gredu gledat, ni bilo ničesar več videti. Ker tudi o požaru ni bilo ničesar slišati, mislim, da je ta čudna prikazen v zvezi s potresi. Tukaj se je namreč v bližnji vasi, tri dni pred velikonočnim potresom, udrlo zelo globoko brezdno. Mož, ki je bil ravno ob istem času tam navzočen, pravi, da je videl, kako se je iz brezdna vzdignilo kakor dim, ter slišal šumenje in bobnenje udirajoče se zemlje. Zgoraj omenjena prikazen je morda v zvezi s tem brezdnom, ker je bil tudi plamen po izreku ljudi v tej smeri, ter je najbrže izpuhtel iz brezdna kak plin. Ne bi bilo morda brez pomena, ko bi se to brezdno natančneje preiskovalo.

V soboto je v zbornici poslancev se razpravljalo o baronu Schwegla predlogu zastran oproščenja davkov za poslopja po potresu poškodovane. Poslanec Mauthner je v imenu budgetnega odseka poročal tako-le:

„V 366. seji visoke zbornice dne 23. aprila t. l. so poslanci bar. Schwegel in tovariši nujno predlagali:

„Visoka zbornica izvoli skleniti:

Vlada se pozivlje, da čim hitreje mogoče predloži zakonski načrt, s katerim se

1. dovoli 25letno oproščenje davkov za vse nove stavbe v Ljubljani in okoli nje ležečih okrajih, katere stavbe se postavijo na mesto po potresu uničenih objektov:

2. odpusti popolnoma deželnoknežji hišnonajemninski in hišnorazredni davek za prihodnja tri četrtletja tekočega leta od vseh poslopij v Ljubljani in okolici, katere je potres znatno poškodoval, ki pa se dajo popraviti, ne da bi jih bilo prezidati, dovoli pa naj se jim tudi za bodočnost primeren popust od davkov, oziroma naj se jim podaljša oproščenje davkov, če jim to gre.“

Poročila, katera prihajajo iz krajev, po potresu najbolj prizadetih, svedočijo, da je bil po potresu velik del poslopij v Ljubljani in v okolici uničen ali tako poškodovan, da niso poslopja več rabna za prebivanje in se morajo podreti. Kakor je tudi vsega priznanja vredno sočutje, katero je prebivalstvo v celi monarhiji pri tej žalostni priliki pokazalo z obilnimi milodari, in kakor hvaležno je vzeti na znanje vladno izjavo, da bo vlada storila vse, kar mogoče, da bode v olajšavo nesreče začeta pomožna akcija imela trajen vspeh, tako vendar vsa ta prizadevanja ne bodo zadostovala, obnoviti to prej tako cvetočo občino, če se bo akcija omejila samo na hipno pomoč in se ne bo skrbelo za bodočnost.

Dobro je omenil gospod predlagatelj v svojem utemeljevanju, da gre za to, stolno mesto kranjske dežele rešiti iz razvalin in obnoviti ter rešiti prebi-

valstvo apatije in obupanja, s katerim se bori. Prebivalstvo, v kolikor ni zbežalo, je od velike nedelje neprestano razburjeno, ker se potres ponavlja in poškodovanim poslopjem prizadeva vedno novo škodo.

Državna in avtonomna oblastva so storila kar mogoče, da preskrbe začasna pribežališča, ali vsa srca mori skrb, kako obnoviti razrušena domovja.

Zakonskim potom je zagotoviti posestnikom realitet možnost, obnoviti podrte svoje hiše. To se stori najlaglje na ta način, če se zakonito začasno oproščenje od hišnonajemninskega in hišnorazrednega davka od 12 let razširi na 25 let. V Ljubljani in nje predmestjih je bilo 1287 hiš, katere so na leto dajale kosmate najemnine okoli 900.000 gld. $26\frac{2}{3}$ odstotni hišnonajemninski davek je dajal kakih 214.000 gld. in bi v najslabšem slučaju, če bi bilo tretjino vseh hiš na novo zgraditi, oprostitev prizadela državni blagajnici 70.000 gld. ali vsaj 50.000 gld. škode in to skozi 13 let. Z ozirom na elementarno nezgodo, kakršne pač še ni bilo v Avstriji, to ni prevelika žrtva. 25letno oproščenje bi se pa dovolilo le, če bi se nove stavbe zgradile na mestu, kjer so stali porušeni objekti, predpostavlja seveda, da bodo dovoljene premembe stavbene črte, potrebne vsled regulacije ulic ali vsled melioracij. To olajšilo naj bo vzpodbuda za energično novo zidanje in zato je umestno, da se glede časa omeji tako, da ga bodo deležne le tiste stavbe, ki se zvrše tekom petih let.

Primerilo se je pa tudi mnogo slučajev, da objekti niso bili povsem uničeni in se bodo dali postaviti po adaptaciji v prejšnje stanje. Taka prezidavanja bodo več mesecev trajala. Hišni posestniki ne bodo v tem času mogli dati v najem svojih prostorov in bodo imeli razen stroškov za poprave tudi zgubo na najemini. Tudi tu treba misliti na podporo in sicer tako, da se dovoli oziraje se na poprave ali odpust davka v največjem znesku za letošnje leto predpisanega davka, ali oproščenje davkov k večjemu za dobo petih let.

Primerno bi bilo, da se te olajšave določijo v zakonu, ker je škoda pri raznih objektih primeroma jako različna in bi torej kazalo, določitev popusta od davkov in dobo davčnega oproščenja prepustiti vladi za vsak slučaj v okviru zakonskih določb. Iz recno pa se pripomni, da naj se te olajšave dovoljujejo ne glede na materijelni položaj prizatega hišnega posestnika samo z ozirom na škodo, ker je tej pomožni akciji namen, vzdržati kolikor mogoče, prejšnje blagostanje prebivalstva in njega sposobnost, si kaj zaslužiti.

Če se z državno in privatno zasebno akcijo nanklanjajočo za takojšnjo potrebo podpore v gotovini, in če se po zakonu, sestavljenem v zmislu predlaganih resolucij omogoči obnovitev Ljubljane, potem je opravičeno upanje, da bo to tako težko zadeto mesto se k novi lepoti razcvetelo.

Proračunski odsek predlaga torej:

Visoka zbornica izvôli skleniti:

Ces. kr. vlada se pozivlje, da preloži načrt zakona, s katerim se

1.) dovoli 25letno oproščenje davkov vsem tistim novim stavbam in prezidavanjem, katera se tekom petih let postavijo na tisto mesto, kjer so stali zrušeni objekti, oziraje se pri tem na morebitne potrebne premembe prvotnih črt;

2.) vlada še pooblašča, dovoliti popust od deželnoknežjega hišnonajemninskega in hišnorazrednega davka vsem tistim poslopjem v Ljubljani in v okolici, pri katerih je treba izdatnih poprav, katera poslopja pa ne spadajo v vrsto v prvi točki zaznamovanih, in sicer z ozirom na velikost škode do visokosti zadnjih treh kvartalnih obrokov tekočega leta, kakor tudi odpust davka oziroma podaljšanje pristoječega oproščenja k večjemu za dobo petih let.

Finančni minister se je izrekel za odsekova predloga. Glede nadaljne akcije se pa vlada še ne more izreči, ker še nima poročila deželnega predsednika. Predlog odseku se je na to soglasno sprejel.

Ker smo že navedli več mnenj učenjakov povemo naj še, kaj o ljubljanskem potresu misli znani Falb. Proti nekemu sodelavci dunajske „Wiener Allgemeine Zeitung“ se je izjavil blizu tako-le:

Glavna lastnost ljubljanskega potresa in potresov sploh je prvi glavni sunkljej, takozvani katastrofni sunek; tega je čuti vedno najhuje, vsi poznejši tresljaji so slabiji. Nadalje ne ponavlja se nobeden katastrofni sunek več, ampak slede le manjši in slabiji sunkljeji, kateri pa trajajo več tednov ali celo mesecev. Po teoriji, katere se držim jaz, menim, da je ljubljanski potres vulkanske narave, kakor tudi oni v Zagrebu in Iquique v južni Ameriki in pri takih je nemogoč še drugi katastrofni sunljej. Po mnenji mojih nasprotnikov, ki trdijo, da je ta potres tektoničen, je pa ponovitev še mogoča. Moje mnenje uresničilo se je tukaj popolnoma. Prvi sunek ob 11. uri 26 minut se je raztezal proti severu do Dunaja, proti zahodu do reke Adiže in proti jugu do Sarajeva, da še celo v Rimu se je čutil. Zbog tega velikega učinka pa pravi dr. Schwan, da so prvi sunki opominjali na glavni sunek ob 3. uri 37 minut. Toda ta se je pojavil samo v Ljubljani in bližnjih okrajih in to je dokaz, da sem imel jaz prav.

Recimo, da stoji Ljubljana na delu zemlje, pod katero deluje vulkanska sila, vendar jej ne preti, razun potresa, nikaka druga nevarnost. Tudi vroči vrelci so vulkanske narave, in vendar se ni bati v njihovem obližju nikake eksplozije. Med zemeljsko površino in vulkani nahaja se neizmerno debela plast, katera znaša večkrat nad štirideset milj, Da je ravno pod Ljubljano jako debela plast, sklepati je iz tega, ker se je potres tako na daleč in na široko pojavljal, kajti eksplozija, ki se vrši jedno miljo pod zem-

Ijo, obsega veliko manjši del, kakor pa ona, ki se vrši pod sedem milj debelo plastjo. To se je pokazalo v Lizboni kakor tudi v Ljubljani. Gotovo je, da je jako težko izračunati to globočino. Dosedaj znano je le jedno orodje, s katerim bi se zamogla meriti globočina in še to je samo na papirji. Imenuje se pa seismobathmeter ali merilo za globočino potresa.

Naročil je je Ismael paša, ko je prebral mojo knjigo „o prevratu zemlje“, in je je nameraval podariti sultanu. Mehanik je pa delo šele do polovice zgotovil, ko je Ismael umrl. To orodje sem izumil na potovanji v Južno Ameriko.

Da bode pa nastal potres, to sem jaz spoznal iz kritičnih dnij. Izdal sem vremenske napovedbe v zadnjem zvezku za čas od januarija od julija letošnje leto. V prvi izdaji nisem priobčil nikake napovedbe potresa, ker se mi je očitalo od več strani, da bi s tem vzbujal vznemirjenje. V drugi izdaji, ki je izšla meseca decembra preteklo leto, zdelo se mi je pa potrebno povedati svoje mnenje in zapisal sem za čas od 4. do 8. aprila sledeče besede: „V teh ali naslednjih dneh mnogoter potres“. Dan 9. aprila zdel se mi je posebno kritičen, tembolj, ker je bilo blizu izvenredno zvezdno stanje, katero je navadno kolikor toliko nevarno; poleg tega je pa še mesec april, ki se že sam na sebi sme imenovati kritičen. Akoravno ni bilo v Ljubljani 9. aprila potresa, vendar se z gotovostjo naslanjam na svoj izrek in sicer iz dveh vzrokov. Prvič, rekel sem „ali v naslednjih dneh“ in drugič čutili so v resnici po celem Grškem 9. aprila potres. Iz tega sklepam torej, da je bil vendar omenjeni dan začetek potresa.

Do tega prepričanja sem pa prišel le z opazovanjem in primerjevanjem. Pri enakem stanju zvezd, kakoršno je bilo sedaj, bilo je že veliko potresov.

Na potres vpliva tudi veliko luna sama. Kakor provzroča pri morji, da upada in narašča, tako vpliva luna tudi na podzemsko tekočino. To trdijo vsi zvezdoznanci. Omenjeno gibanje zemske tekočine je torej vzrok, da se vzdigujejo zemske plasti.

Kakor sem že omenil, bati se ni nobene katastrofe več, ponavljali bodo se le še manjši sunljeji. Vulkansko ognjišče izpraznilo je hkrati svojo veliko težo, ki se je nabirala v njem že več stoletij. Kadar je vse umirjeno v sredini, tedaj se ni bati nobene nesreče več.

— **Žrtva igre.** V Monte Carlu je Anglež Austin Adams zaigral vse premoženje in se potem v San Remu otroval z opijem.

— **Umrl** je Friderik grof Waldburg-Wolfegg-Waldsee, najstarejši sin kneza Franca Waldburg-Wolfegg-Waldsee v jezuitskem samostanu v Dilon-Hallu v 33. letu. Veliko začudenje je bilo vzbudilo leta 1889. to, da je pokojnik v korist svojemu bratu se odrekal prvorojenstvu in vstopil v jezuitski red.

— **Usad.** V občini Bacce pri Milanu se je te dni udrlo pet kvadratnih kilometrov zemlje. Mnogo polja in šest hiš je podsulo. Ljudje so se bili pravočasno rešili.

— **Velik požar.** V Montrealu je pogorela velika tobačna tovarna. Škode je pol milijona dolarjev. Mej delavci je bil zavladal silen strah. Rešili so se s tem, da so skozi okna poskakali na cesto. Petdeset delavcev so morali prenesti v bolnice. Nekateri so se smrtno poškodovali.

— **Povodenj.** Povodenj je na Dolenjem Ogerskem uničila štiri sela. V Mosorinu se je podrlo 120. v Vilovi 90, v Kutocu in Rudopnadu pa vse hiše. Škode je kacic 10 milijonov goldinarjev.

— **Aristokratičen slepar.** V Bruselji je vzbudilo veliko senzacijo, da so zaprli princa Loos Corsvarema, sina vojvode jednakega imena iz najvišjega belgijskega plemstva. Princ je dame višjih krogov sleparil s tem, da jim je obetal, da jih vzame v zakon. Tako je iz njih izplel veliko svoto. Pa tudi za več milijonov drugih sleparij je izvršil.

— **Nesreča na železnici.** V Berlinu trčila sta vkupe dva tramvajska vlaka. Jeden vagon je popolnoma razrušilo. Nekemu možu je odtrgalo obe nogi, neki ženski jedno nogo zmečkalo, dve drugi osebi sta tudi še težko poškodovani, več je pa lahko poškodovanih.

— **Dinamitni napad.** Pred samostansko cerkvijo v Scheutu pri Bruselji v Belgiji je nekdo položil dinamitno bombo. Cerkvena vrata je hudo poškodovalo, ko se je bomba razletela. Druge škode pa ni.

— **Umor pred 32. leti.** Leta 1863 je v Hrtkovcah v sremskem komitatu bil ubit kmet Kolja Morilca tedaj niso mogli izvedeti. Sedaj je pa tamošnji poštar Loos, neki priseljen Albanec se sprl s svojim polubratom in poslednji je Loosa objavil sodišču, da je omenjenega kmeta umoril. Preiskava je pokazala, da je Loos v resnici morilec.

— **Nesreča na krakovski železnici.** Na krakovski železnici trčila sta vkupe dva vlaka in je ranjenih 21 oseb.

— **Bluvanje ognjenika.** V Guadalajaru v mehikanski državi Jelisco je jel bluvati ognjenik Collma, in je pepel napravil mnogo škode na poljih in uničil žetev. Prestrašeni prebivalci beže, da jih lava ne podsuje.

Kathreiner
KNEIPP^{ova} SLADNO KAVO

Se dobi povsod - ½ Kile za 25 kr.

Kaj pa je
Kathreiner
Kneippova
sladna kava?

Pro je zdrava in okusna hišna kava, ki ima okus po pravi bobovi kavi. Ta lastnost jej daje prednost pred vsemi drugimi izdelki, ki se kuhajo namesto prave kave. Kathreinerjeva kava je čisto naravni pridelek v celih zrnih in bo vsakteremu bolje ugajal, nego li zmleta in dostikrat popačena cikorija in podobni nadomestki. Priporoča se zavoljo tega, ker je prav zdrava in tečna pijača, pa tudi zato, ker je po ceni, in si gospodinja lahko mnogo prihrani. Kathreinerjevo kavo priporočajo najboljši zdravniki, ker je zelo tečna in redilna, ker je zdrava in lahko prebavljiva, ob enem pa zelo okusna.

Vsaka vestna gospodinja in mati, sploh vsak prijatelj kave, vsi bi se morali že zavoljo zdravja poprijeti Kathreiner-Kneippove sladne kave. Pa pazite na izvirne zavoje, ki so beli in imajo napis:

„Kathreiner“.

